

УНІВЕРСИТЕТ ТРАНСФОРМАЦІЇ
МАЙБУТНЬОГО

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ ТРАНСФОРМАЦІЇ МАЙБУТНЬОГО»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Економічна діагностика»

КАФЕДРА БІЗНЕСУ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ПРАВА

<https://uft.in.ua/>

Телефон: +38 (073) 047-26-26

E-mail: info@uft.in.ua

Викладач – Клименко Тетяна Вікторівна, к.е.н., доцент, зав. кафедрою бізнесу, адміністрування та права

Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»					
Шифр та назва спеціальності	D3 «Менеджмент»					
Назва освітньо-професійної програми	«Менеджмент»					
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)					
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	вибіркова					
Мова викладання	Українська					
Форма навчання	Семестр викладання	Обсяг навчальної дисципліни	Лекції (годин)	Практичні заняття (годин)	Самостійна робота (годин)	Підсумковий контроль
Денна	5-8 семестр	120 год, 4 кредитів ЄКТС	32	32	56	Диференційований залік
Заочна	5-8 семестр		10	10	100	

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Анотація дисципліни	Вивчення дисципліни «Економічна діагностика» спрямовано на формування у здобувачів вищої освіти комплексних знань щодо методології, інструментів і процедур оцінювання стану та перспектив суб'єктів господарювання. Курс забезпечує розуміння діагностики як системи аналізу внутрішнього і зовнішнього середовища, що дозволяє ідентифікувати проблемні зони, оцінити рівень конкурентоспроможності та ефективності використання потенціалу. Освоєння дисципліни дозволяє здобувачам вищої освіти набути ключових аналітичних навичок для всебічної оцінки діяльності підприємства та обґрунтування оперативних і стратегічних управлінських рішень..
Мета і завдання дисципліни	Мета вивчення дисципліни «Економічна діагностика» полягає у формуванні належного рівня компетентностей щодо освоєння методології та інструментарію проведення комплексної бізнес-діагностики всіх аспектів діяльності підприємства. Це необхідно для ідентифікації проблемних зон та резервів, а також для обґрунтування стратегічних управлінських рішень, спрямованих на покращення ефективності та зміцнення ринкових позицій суб'єкта господарювання.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, пов'язаних з оцінкою ефективності діяльності суб'єкта господарювання. Здатність до критичного осмислення та самостійного аналізу економічних процесів і явищ на рівні підприємства. Здатність ідентифікувати, формулювати та розв'язувати діагностичні завдання, використовуючи сучасний економіко-аналітичний інструментарій. Здатність проводити комплексний аналіз (діагностику) внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства, оцінювати його потенціал, фінансовий потенціал та рівень економічної безпеки. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення на основі результатів проведеної діагностики з метою підвищення конкурентоспроможності та ефективності діяльності.
Результати навчання	Застосовувати сучасні методики (включаючи кількісні та якісні) для комплексної діагностики внутрішнього потенціалу (виробничого, управлінського) та зовнішнього конкурентного середовища підприємства. Проводити економічну діагностику суб'єкта господарювання та оцінювати рівень його економічної безпеки, ідентифікуючи ключові ризики та проблемні зони. Здійснювати діагностику конкурентоспроможності підприємства та його продукції, а також обґрунтовувати та пропонувати ефективні стратегічні та тактичні управлінські рішення для мобілізації резервів та посилення ринкових позицій.
Навички Soft skills	<i>Комунікативні навички:</i> вміння презентувати та аргументовано захищати результати комплексної діагностики діяльності підприємства, оцінки його фінансового потенціалу та конкурентоспроможності;

	<p>співпраця та командна робота при обговоренні діагностичних кейсів, оцінці внутрішніх та зовнішніх економічних ризиків та вирішенні практичних завдань; конструктивне сприйняття зворотного зв'язку та внесення коректив у свою діагностичну аналітичну роботу щодо ефективності підприємства.</p> <p><i>Лідерські та організаційні компетенції:</i> прийняття рішень (у рамках діагностичного моделювання чи кейсу) на основі аналізу результатів оцінки виробничого, фінансового та управлінського потенціалу підприємства; орієнтація на результат у виконанні проектів, спрямованих на мобілізацію внутрішніх резервів та підвищення ефективності діяльності; ініціативність у пошуку актуальних економічних даних (звітності, галузевої статистики) та пропозиціях щодо покращення економічних показників підприємства; здатність ефективно планувати час для підготовки до занять та самостійної роботи, зокрема для збору та обробки великих масивів економічної інформації</p> <p><i>Інтелектуальні навички:</i> критичне мислення при оцінці потенціалу, конкурентоспроможності та рівня економічної безпеки підприємства; пошук, аналіз та інтерпретація фінансової, управлінської та статистичної звітності підприємств з різних джерел; гнучкість мислення та креативність у підходах до розв'язання складних діагностичних економіко-аналітичних задач, зумовлених специфікою діяльності та внутрішніми проблемами підприємства.</p>
Методи навчання	<p>Опанування змісту навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення лекційних і практичних занять із використанням традиційних та інтерактивних методів навчання, зокрема мультимедійних презентацій, аналізу практичних ситуацій, колективних обговорень, роботи в малих групах і консультацій з викладачем. У процесі навчання застосовуються такі засоби: інформаційні (підручники, навчальні та методичні посібники, у тому числі в електронній формі; звітність підприємств); дидактичні (таблиці економічних показників, навчальні презентації, приклади розрахунків і кейси); технічні (ноутбуки, мультимедійне обладнання, аудіовізуальні засоби, засоби телекомунікацій). Для формування та закріплення практичних навичок використовуються програмні засоби аналітичної обробки даних, що забезпечують виконання розрахунків, аналіз і візуалізацію економічних показників.</p>
Матеріально-технічні ресурси	<p>Ноутбук. Мультимедійний проектор. Доступ до глобальної мережі Internet. Хмарні технології підтримки освітнього процесу: Google Classroom / Moodle (підтримка практичних занять). Google Meet / Zoom (онлайн-лекції, практичні заняття)</p>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОНСУЛЬТАЦІЇ	
Відповідно до окремого графіка	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів	Зміст модулів
Змістовий модуль 1. Загальні засади економічної діагностики конкурентних переваг підприємства	Тема 1. Теоретичні основи економічної діагностики. Визначення сутності економічної діагностики. Вихідна інформація: склад і вимоги до неї. Зміст економічної діагностики. Методичний апарат та інструментарій економічної діагностики
	Тема 2. Діагностика конкурентного середовища підприємства. Сутність та складові конкурентного середовища. Класифікація чинників, що характеризують конкурентне середовище та обумовлюють конкурентоспроможність підприємства. Характеристика провідних сил конкурентного середовища. Методика комплексного оцінювання конкурентного середовища. Аналіз галузі і конкурентного середовища в ній
	Тема 3. Діагностика конкурентоспроможності підприємства. Теоретичні основи конкурентоспроможності підприємства. Чинники впливу на конкурентоспроможність підприємства. Оцінювання конкурентоспроможності підприємства на ринку. SWOT-аналіз як метод діагностики протистояння підприємств-конкурентів.
	Тема 4. Діагностика конкурентоспроможності продукції підприємства. Поняття конкурентоспроможності продукції підприємства. Чинники впливу на конкурентоспроможність продукції підприємства. Методи оцінювання конкурентоспроможності продукції. Діагностика відповідності продукції інтересам суб'єктів ринку.
	Тема 5. Діагностика майна і ринкові ціни підприємства. Основні поняття діагностики ринкової вартості майна. Етапи діагностики ринкової вартості майна підприємства. Основні методи оцінювання ринкової вартості підприємства
Змістовий модуль 2. Економічна діагностика як спосіб оцінювання діяльності суб'єктів господарювання	Тема 6. Управлінська діагностика. Основи управлінської діагностики на підприємстві. Інструменти і методи управлінської діагностики. Діагностика структури управління і якості управлінських рішень. Оцінювання зв'язків підприємства з зовнішнім середовищем
	Тема 7. Діагностика виробничого потенціалу підприємства. Сутність, зміст і складові елементи виробничого потенціалу підприємства. Ресурсний потенціал підприємства. Методи та форми діагностики потенціалу підприємства.
	Тема 8. Фінансова діагностика. Сутність, мета і завдання фінансової діагностики. Інформаційне забезпечення фінансової діагностики підприємства. Основні методи та прийоми фінансової діагностики. Методика діагностики

фінансового стану підприємства. Діагностика банкрутства. Визначення фінансових проблем діяльності підприємства

Тема 9. Діагностика економічної безпеки підприємства.

Поняття, цілі та функціональні складові економічної безпеки підприємства. Функціональні складові економічної безпеки. Ідентифікація точної зони функціонування підприємства. Антикризовий менеджмент і економічна безпека підприємства. Антикризове управління ресурсним потенціалом підприємства.

Тема 10. Діагностика економічної культури підприємства.

Значення економічної культури в процесі розвитку підприємства. Виявлення проблем формальних і неформальних відносин, конфліктів. Оцінювання контролю дій і контролю результатів. Окреслення напрямів покращення організаційної культури.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література:

1. Базецька Г.І. Економічний консалтинг : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2021. 167 с.
2. Економічна аналітика в бізнесі : навч. посібник / О.С. Гринькевич, С.О. Матковський, А.В. Сидорова та ін.; за ред. О.С. Гринькевич, С.О. Матковського, А.В. Сидорової, Н.С. Струк. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 480 с.
3. Економічна діагностика : підручник / В.Л. Дикань, І.В. Токмакова, В.О. Овчиннікова та ін. Харків : УкрДУЗТ, 2022. 285 с.
4. Економічна діагностика та консалтинг: практикум: навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за освіт. програмою «Економічна аналітика» спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Н.В. Рощина, О.А. Шевчук, М.М. Дученко Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 192с.
5. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник / І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершенюк. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
6. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика: нав. посіб. Київ: ЦУЛ, 2017. 456 с.
7. Леськів Г.З., Франчук В.І., Левків Г.Я., Гобела В.В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с.
8. Економічна аналітика в бізнесі : навч. посібник / О.С. Гринькевич, С.О. Матковський, А.В. Сидорова та ін.; за ред. О.С. Гринькевич, С.О. Матковського, А.В. Сидорової, Н.С. Струк. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 480 с.

Допоміжна література:

1. Антикризове управління та особливості економічної діагностики підприємства в умовах ризику / В. П. Далик, А. Р. Стецьків, М. С. Сигляк, П. В. Демидюк, М. Е. Скворцов, С.І. Каспрук. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Економічні науки. 2023. №8. С. 51-60.
2. Атюшкіна В.В., Бурко Я.В., Галгаш Р.А. Економічна діагностика: навч. посіб. Київ: Аграр Медиа Груп, 2018. 234 с.
3. Гавріков Д.О. Діагностика економічної безпеки підприємств в умовах бізнес-середовища. Формування ринкових

відносин в Україні. 2020. №4. С. 86-92. ГКД: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2020_4_14

4. Голей Ю.М. Сутність, завдання та методи діагностики економічної діяльності підприємства на сучасному етапі розвитку ефективного менеджменту. Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво. 2023. № 4. С. 58-64.

5. Далик В.П., Стецьків А.Р., Сигляк М.С, Демидюк П.В., Скворцов М.Е., Каспрук С.І. Антикризове управління та особливості економічної діагностики підприємства в умовах ризику // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Економічні науки. - 2023. - № 8. - С. 51-60

6. Дідківський А.О., Богма О.С. Методика економічної діагностики потенціалу розвитку підприємства. Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. 2023. Т. 28, Вип. 1. С. 35-39.

7. Економічна діагностика конкурентоспроможності підприємств в середньостроковій перспективі їх ефективного розвитку та сталого функціонування / В.М. Ходаківський, І.С. Аврамець, Д.М. Дурицька, Н.О. Євдоченко, Ю.Ю. Циганець. Ефективна економіка. 2023. № 5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2023_5_68

8. Іванова Н.С. Економічна безпека : навч. посіб. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 139 с.

9. Конкурентоспроможність підприємства: планування та діагностика: монографія/ О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, О.П. Романко; за заг. ред. д.е.н., проф. Кузьміна О.Є. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2011. 180 с.

10. Куценко В. Й. Методологія діагностики рівня економічної безпеки підприємства. Економічний вісник Національного гірничого університету. 2020. №1. С.85-95. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2020_1_11

11. Клименко Т.В., Перетятко Ю.М. Економічна діагностика конкурентоспроможності як необхідна умова забезпечення ефективності бізнесу. Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: мат. VII Міжнар. наук.-практ. конф. (26-27 верес. 2024 р., м. Тернопіль). Том 1. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 555 с. С. 458-460/

12. Лега О.В., Прийдак Т.Б., Яловега Л.В. Діагностика економічної безпеки підприємства: сутність та етапи. Ефективна економіка. 2024. №3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2024_3_71

13. Приймак С.В. Аналіз господарської діяльності: практикум : навчальний посібник. Львів, 2022. 277 с.

14. Сак Т.В. Бізнес-діагностика: курс лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 86 с.

15. Сарай Н.І. Економічна діагностика: навч. посіб. для студ. спец. «Економіка підприємства» усіх форм навч. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 165 с.

16. Синиця Т.В., Осьмірко І.В. Економічна діагностика: навч.-метод. посіб. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2017. 184 с.

17. Сотник А., Бірюченко С. Бізнес-діагностика комерційної діяльності промислового підприємства. Економіка та суспільство. 2023. №48. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-88>

18. Ходаківський В.М., Аврамець І. С., Дурицька Д.М., Євдоченко Н.О., Циганець Ю.Ю. Економічна діагностика конкурентоспроможності підприємств в середньостроковій перспективі їх ефективного розвитку та сталого функціонування. Ефективна економіка. 2023. №5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2023_5_68

19. Череп А.В., Кущик А.П. Економічний ризик та його оцінка : підручник. Запоріжжя : Запорізький національний

університет, 2021. 316 с.

Інформаційні джерела та Internet-ресурси:

1. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Електронний архів ЗВО «Університет трансформації майбутнього»: веб-сайт. URL: https://repository.uft.in.ua/index.php/omp/library_catalog
3. Міністерство фінансів України: веб-сайт. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
4. Національна бібліотека ім. В. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://nbuv.gov.ua/>
5. Національний банк України: веб-сайт. URL: <http://www.bank.gov.ua>

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
80 – 89	B	добре
65 – 79	C	
55 – 64	D	задовільно
50 – 54	E	
35 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з можливістю повторного вивчення дисципліни

ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання Мін. – 30 б. Макс. – 50 б.	денна форма навчання			заочна форма навчання			Підсумковий контроль Мін. – 20 б. Макс. – 50 б.
	кількість	бал (за одиницю)	всього балів	кількість	бал (за одиницю)	всього балів	
Робота на практичних заняттях	16	2	32	5	2	10	
Презентація та захист результатів виконаних індивідуальних завдань	1	8	8	2	8	16	
Модульні контрольні роботи	2	5	10	2	5	10	
Аналітичне завдання	-	-	-	2	7	14	
Всього			50			50	
	100						